

Κράτος ἔρχεται νὰ τοῦ μιλήσει στὴ γλῶσσα του.

Ἡ Ριζοσπαστικὴ αὐτὴ ἐργασία ποὺ φάνηκε μὲς ἀπὸ ἓνα Ὑπουργεῖο ποὺ εἶναι ὑπόδειγμα γιὰ τὴν ὀργάνωσή του, μᾶς γεμίζει τὴν ψυχὴ ἀπὸ χαρὰ. Ὅ,τι ὀνειρευτήκαμε, τὸ βλέπουμε νὰ παίρνει σάρκα: Ἡ Δημοτικὴ μας στὰ Δημόσια Ἑγγραφα. Τὰ Γράμματα, ἡ Παιδεία, τὸ Κράτος εἶδανε τ' ἀληθινὸ Φῶς. Οἱ τελευταῖοι μανταρίνοι τοῦ Σκολαστικισμοῦ ἄς γαυγίζουμε. Ποῖος τοὺς ἀκούει; Τὸ ζήτημα τραβάει τὸ φωτισμένο του δρόμο.

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΗΤΡΕΣ

Στὴ γῆ βαθεῖα ἀναγάλισμα· κ' ἀνάβρυσε στὰ φῦτρα:
Κρύφια μοσχομηγμάτα ἀπ' τοὺς κάμπους κ' ἀπὸ τὶς πλαγιές!
Γλυκὸ μεθύσι· πῶς τραβᾷ τὴν κάθε ἀνθολογήτρα
στὶς ἀνθισμένες τὶς βραγιές;

Ἡ Ἄνιῶ ποὺ ἐδέχτη σὸ χορὸν φαρμακερὴ σαγίτα
ἀπὸ τὰ πέτρων στὴν καρδιά, κ' ἀκόμα λείει πῶς τὴν τρυπάει
Μαδάει ῥωτῶντας μυστικὴ διπλὴ ἄσπερη μαργαρίτα
Τὸ — Μ' ἀγαπᾷς, δὲ μ' ἀγαπᾷς—

Καὶ μιὰ ἀπονήρευτη, ἄπραγη, κ' ἀπτερόνη τρυγῶνα
Πρῶτα τὴ νύφη παίζοντας, πόθους κοιμᾶμενους ξυπνά.
Βελόνες πεύκου πλέκοντας, παιδιάστικη ἀρραβῶνα
σὸ ζερβὶ δάχτυλο περνᾷ.

Κρινάκι ἄγριο ξερρίζωσε κρυμμένο σὲ μιὰ κόχη
τοῦ Γαίνου ἢ κόχη ἢ ἀφρόπλαστη κ' ἀρχοντοπούλα τοῦ

[χωριοῦ

Σημάδι τ' ἀκριβοῦ ν' ἔμπη· τὸ ναι νὰ ἰδῆ, γιὰ τ' ὄχι!
στὴ γλάστρα τοῦ παραθυριοῦ.

Κ' ἡ θρησκα ἢ Γούλα νεροπαλὴ καὶ χαμοβλεπούσα
τριανταφυλλάκια ἀνάδνε σὲ μπουκετάκι χωριστὸ
Μεγάλῃ Πέμτη, αὔριο θὰ πάει στὴ Δέσποινα Ἐλεούσα
γιὰ ν' ἰστολίση τὸ Χριστό.

Μεθάει καὶ τὶς γερόντισες τῶν λουλουδιῶν ἢ ἀνέσα·
κ' ἀπὸ μακριὰ ἀγγαντεύοντας πλαγιές, βραγιές, κ' ὁμορφονιές
Σὰν ἡσικούς βλέπουν νὰ περνᾷ σ' ἀχνὸ καθρέφτη μέσα
οἱ ἀγύριστες παλιές χρονιές.

Σ θ ρ α

ΛΑΥΡΑΣ

“ΕΝΑ ΦΙΛΑΚΙ.,

Ἐνα φιλάκι κρέμεται στὰ χεῖλή μου
ἔτοιμο νὰ πετάξει στὸν ἀέρα,
ποὺ ἀνάλαφρο θὰ τὸ σηκώσει
καὶ θὰ τὸ φέρει ἀπαλά

Ν' ἀγγίξει τὸ κρινένιο μέτωπό σου
καὶ νὰ πετάξει πάλι πέρα...

Ἐνα φιλάκι κρέμεται στὰ χεῖλή μου
ἔτοιμο νὰ πετάξει στὸν ἀέρα
Γιάννου. Καλοκαίρι τοῦ 1919.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ

TH. HARLOR

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΕΧΕΙ ΨΥΧΗ

— «...Μὴν ἀγαναχτεῖτε τόσο πολὺ! Δὲν εἶναι καθόλου ἢ τρέλλα ποὺ ὑπαγόρευσε αὐτὸ τὸ γάμο, ἀλλὰ ἢ λογικὴ. Κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν μπορεῖ νὰ μαντέψει τὸ μυστικὸ τῆς ἀγγελόμορφης Ἀντουανέττας μας— καὶ γι αὐτὸ θὰ σᾶς πῶ γιὰτὶ διᾶλεξε τὸν ἄντρο Πέτρο Λορνάν.

Ἐτὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὴν εἶδα εἶτανε στὴ Βενετία, στὴν πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ὅ,τι εἶχα γυρίσει ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ μνήμη μου, σὰ γέρον πιά ἀρχαιολόγου, εἶταν πλημμυρισμένη ἀπὸ εὐγενικὲς γραμμές. Ἀλλὰ στὴ θεά αὐτῆς τῆς ἀσύγκριτης ὁμορφιάς τὰ πιδ θαυμαστὰ ἀγάλματα μοῦ φάνηκαν ἄμορφα σκῆδια μαθητῶν ὄχι ἀκόμα ἐμπνεσμένον ἀπὸ τὸ μυστικὸ τῆς θείας ἀρμονίας. Σκέφτηκα: «Τέλος πάντων, νὰ, μὰ τὴν ἀλήθεια, μιὰ θεά!»

Ἀπὸ νέοι σταμάτησαν, ἔπειτα τρεῖς ἄλλοι. Ἐνας Ἄγγλος σταμάτησε τὸ ἀμαζάκι του. Πολλοὶ ποὺ προσπερνοῦσαν ξαναγύριζαν πίσω. Κάτι πολὺ τρομερὸ ἔλαμπε στὰ μάτια τῶ γυναικῶν. Μακρυνά, χαμένο στὸν παλλόμενον οὐρανὸ αὐτοῦ τοῦ ἀργυρολευκοῦ πρωῖνου, τὸ βλέμμα τῆς «θεᾶς» φερόθηκε μηχανικὰ πρὸς τὴ γῆ. Γλήγορα γύρισε τὸ πρόσωπό της ἀπὸ κείνους ποὺ τὴν κοιτοῦσαν, κάλεσε μ' ἓνα της κίνημα ἓνα γέρο ἀσπρογένῃ ποὺ ἔρχοινη ψιχουλά στὰ περιστερία, καὶ χαθήκανε μέσα στὴ σκιά τῆς μητρόπολης.

Ἐμιὰ ὥρα ὕστερότερα, καθόντανε μὲ τὸ σύντροφό της μέσα στὴν τραπέζαρία τοῦ ξενοδοχείου μου, σ' ἓνα γειτονικὸ μου τραπέζι. Χαμογέλασε καὶ εἶπε:

—Θεῖέ μου, φαινόσατε πολὺ κουρασμένος.

—Μὰ εἶναι γιὰτὶ τρέχεις, τρέχεις.... Ἀδύνατο μὲ σένα κανεὶς νὰ πάρει τὸν ἀέρα του πέντε λεπτά στὸ ἴδιο μέρος καὶ μὲ ἡσυχία. Κ' ἔπειτα, ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπότομες ἀναχώρησες!...

—Χτές, μόνος σας καὶ πρῶτος τὸ ζητήσατε. Δὲν μπορούσαμε πιά νὰ μείνουμε.

—Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι ἐδῶ...

—Ναί, ἂν τρῶμε πρὶν ἢ ἔπειτα ἀπ' ὄλο τὸν κόσμο κ' ἂ βγαίνουμε μόνοι μας, οἱ δυό, μὲ μιὰ γόνδολα...

—Φτωχὴ μου Ἀντουανέττα!

Χαμήλωσαν τὴ φωνή. Ἡ ἀνάγνωσι τῶν ἐφημερίδων φάνηκε πῶς μ' ἀπορροφοῦσε. Ἀλλὰ τὸ μυστήριον τῶν ὄσων ἄκουσα εἶταν πολὺ γαργαλιστικὸ: προσπάθησα ν' ἀδράξω τὴ συνέχεια τῆς κουβέντας τους. Μὰ αὐτὴ πιά στρεφόντανε πᾶνου σὲ σκῆδια ἐπισκέψεων στὰ παλιὰ ἀνάκτορα. Εἶμαι δυστυχῶς ἀπὸ κείνους ποὺ ἢ ἀγνευία τους δὲν ἀνταμείβεται ποτέ.

Ἐστὴν πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τὸ προφίλ καὶ ἡ παράστασι τῆς «φτωχῆς Ἀντουανέττας» μούγε ἴσως ἐμπνέσει τὴ σκέψη πῶς κ' ἓνα τίποτε ψυχρότητας βλάπτει πάντοτε στὶς λεπτομερέστατες ἀντιγραφές τῶν κλασσικῶν μοντέλων. Ἀλλὰ, τώρα, αὐτὸ τὸ μέτωπο, αὐτὴ ἡ μύτη, αὐτὸ τὸ στόμα, τὰ μάτια τὰ βαθυγάλανα, τὰ μαλλιά τὰ καστανόχρυσά, ἢ γραμμὴ τοῦ στήθους καὶ τῶν γοφῶν μοῦ φαινόταν πῶς χωροτοῦσαν τὸ ἐικαστικὸ τους σ' ἓναν